

Témy dizertačných prác pre prijímacie konanie 2018/2019
doktorandské štúdium Katolícka teológia
II. kolo

Školiteľ: prof. PhDr. Róbert Letz, CSc.

Spoločnosť Božieho Slova v Československu počas komunistického režimu
The Society of the Divine Word in Czechoslovakia during the communist regime

Anotácia:

Cieľom predkladanej doktorandskej práce bude preskúmať a opísať činnosť Spoločnosti Božieho Slova a jej členov a jej perzekúciu zo strany štátu a štátnych orgánov v Československu od ukončenia bojov druhej svetovej vojny. Táto perzekúcia tvorila súčasť zásahu štátu voči Katolíckej cirkvi (ako aj iným cirkvám) v rámci triedneho boja, ktorý predstavoval charakteristickú črtu vtedajšieho totalitného režimu. Naplno sa perzekúcia prejavila po roku 1950, nakoľko rehoľa a jej členovia pracovali v podzemí a vykonávali tak ilegálnu činnosť.

Práca sa zameria činnosť rehole a jej členov (do roku 1950 verejne, po tomto roku ilegálne) a zameriava sa predovšetkým na perzekúciu - postih personálny, t.j. zásah voči jednotlivcom za verejnú činnosť, obmedzovanie pohybu a vycestovania do zahraničia (roky 1945-1950). Následne po pokuse o likvidáciu rehoľného života v Československu popisuje zásah proti reholi ako spoločenstvu i jednotlivcom. Nosnou témou je tzv. „monsterproces“ s verbistami v roku 1961, ktorý tvoril súčasť celoplošného zásahu proti rehoľiam začiatkom 60.-tych rokov minulého storočia.

Práca zmapuje hospodársky postih rehole - konfiškáciu a vyvlastnenie majetku, či postupné obmedzovanie verejného pôsobenia, t.j. obmedzenie a zákaz vydávania tlačovín.

Summary:

The aim of the given thesis is to investigate and describe the activity of the Society of Divine Word and members of SVD and persecution by the state and its authorities in Czechoslovakia since the end of the Second World War. The persecution represented the part of the state's intervention against Catholic Church (among other churches) in terms of the class struggle – a characteristic feature of the totalitarian regime.

Completely the persecution was manifested after 1950, because the SVD as an order and its members worked underground and carried out illegal activity.

The work describes the activities of the SVD and its members (until 1950 publicly, later this year illegally) and primarily focuses on personal persecution, intervention of an individual for public activities, restriction of movement and travelling abroad (1945-1950). After the attempt for destruction of religious life in Czechoslovakia in 1950 it aims to describe the intervention against the Congregation as a community and also individual persecution. The main theme of the thesis is the "monsterprocess" with members of the Society of the Divine Word in 1961 – the part of the state intervention against religious congregations in the early 1960s.

The work also focuses on the economic intervention – namely property confiscation and expropriation, and the gradual restriction of public activities - restriction and prohibition of printed publications.

Školiteľ: Prof. ThDr. Stanislav Vojtko, PhD.

Pavlova vízia manželstva (a rodiny) v listoch 1Kor, Kol, Ef, 1 Tim

Paul's vision of marriage (and family) in 1 Corinthians, Col., Eph, 1 Tim.

Anotácia: Komparatívnou metódou spracovať vízie apoštola Pavla o manželstve (a rodine) v uvedených listoch; charakterizovať ich spoločné a odlišné črty. Extrahovať z Pavlovej teológie základné princípy zdravého fungovania manželského vzťahu, pomocou ktorých sa môžu manželské páry vyhnúť predvídateľným krízam; príp. riešiť tie nepredvídané.

Annotation: *To process the Apostle Paul's visions of marriage (and family) outlined in these letters, using the comparative method; define their common and different features. To extract from Paul's theology the basic principles of a healthy marital relationship functioning which might help married couples avoid predictable crises or deal with the unexpected ones.*

Školiteľ: Prof. ThDr. Stanislav Vojtko, PhD.

Kresťanské manželstvo ako znak zmluvy Krista a Cirkvi

Christian marriage as a sign of the covenant between Christ and the Church

Anotácia: Podat' analýzu biblických vzťahov: Boh – Izrael; Kristus – Cirkev; muž – žena ako teologického základu sviatostného manželského zväzku. Porovnať pohľad Jána Pavla II. na sviatosť manželstva podľa jeho teológie tela a využiť tento bohatý teologický potenciál pre stanovenie praktických východísk pre obnovu kresťanského manželstva v súčasnej dobe, ktorá sprofanizovala a oklieštila Bohom chcený vzťah muža a ženy.

Annotation: *To analyze the biblical relationships: God - Israel; Christ - the Church; male - female as the theological basis of the sacramental marital bond. To compare the view of John Paul II. on sacramental marriage in his theology of the body and to utilize this rich theological potential for establishing practical background for the renewal of Christian marriage in the present, when the God willed relationship between a man and a woman has been profaned and curtailed.*

Školiteľ: Prof. ThDr. Stanislav Vojtko, PhD.

Netolizmus ako významný sociálno-patologický jav u mladej generácie 21. storočia a jeho riešenie pomocou aktuálneho učenia Cirkvi

Netolism as significant socio-pathological phenomenon among the young generation of the 21st century and its solution using the current teaching of the Church

Anotácia: Objasniť novodobú problematiku netolizmu (závislosť od internetu) z viacerých aspektov (sociálny, psychologický, medicínsky, pedagogický aspekt). S využitím exploratívnych metód získať obraz o tejto závislosti v určitej stanovenej vzorke mladých ľudí priamo od nich; resp. aj od ich rodičov alebo pedagógov. Pomocou dokumentov Cirkvi (najmä Familiaris consortio a Amoris laetitia) a nových usmernení kongregácií vypracovať návrhy na preventívne (príp. aj represívne) riešenie daného problému – najmä v rodine, v škole alebo vo farskom spoločenstve.

Annotation: *To clarify the modern issue of netolism (Internet addiction) from several aspects (social, psychological, medical, pedagogical aspect). By the means of exploratory methods used in a certain specified sample of youth to get a picture of this addiction directly from them or from their parents or teachers. To prepare proposals on preventive (and / or repressive) approaches to the issue - especially in the family, at school or in a parish community based on the documents of the Church (especially Familiaris Consortio and Amoris Laetitia) and new congregations guidelines.*

Školiteľ: doc. SoDr. Šimon Marinčák, PhD.

Miesto liturgie v starovekých mníšskych regulách

The Place of the Liturgy in the Ancient Monastic Rules

Anotácia: Staroveké mníšske reguly nám poskytujú množstvo údajov o liturgickej praxi prvých mníšskych komunit, o ich chápaní bohoslužby a jej miesta v živote monastického spoločenstva. Sú prameňom nielen pre dejiny liturgie, ale aj svedkom dobového chápania miesta liturgie v živote prvých mníšskych spoločenstiev.

Annotation: *Ancient monastic rules offer us variety of information regarding the liturgical practice of early monastic communities, as well as about their understanding of the worship and its place in the life of a monastic community. They are a source not only of the history of liturgy, but are also a witness to monastic understanding of a liturgy of time.*

Školiteľ: doc. Ing. Bohdan Hroboň, PhD. MA

Jednota a diverzita v Korinte – Ranokresťanský spor ohľadom významu jedla obetovaného modlám

Unity and Diversity in Corinth - An Early Christian Dispute over the Significance of Idol Food

Anotácia: Cieľom práce je objasniť diskusiu v Korinte zachytenú v 1 Kor 8-10 ohľadom jedla obetovaného modlám zameraním sa na dostupné argumenty samotných účastníkov diskusie. Základnými otázkami sú: Kto čím argumentuje? Aké sú argumenty? Aké záujmy sú jadrom týchto argumentov? Hypotézou výskumu je, že aj keď sociálne dôsledky konzumácie modlám obetovaného jedla nepochybne zohrávali rolu v ranokresťanskej korintskej diskusii, rôzne chápania dopadu monoteizmu na to, čo je obetované modlám, boli formované najmä tzv. Tripartitným napätím v 1 Kor 8-10.

Annotation: *The goal of the thesis is to clarify the debate in Corinth (1 Cor 8-10) surrounding food sacrificed to idols by focusing on the available arguments of the disputants themselves. My main questions are: Who argues what? What are the arguments? What concern is at the center of these arguments? The thesis statement of this study is that even though the social implications of idol food consumption played a role in the early Corinthian debate, the wider concern of the tripartite tension in 1 Corinthians 8-10 surrounds the different understandings of what implications monotheism bears for things sacrificed to idols.*

Školiteľ: doc. ThDr. Jozef Tiňo, PhD.

Kúpna zmluva v Jer 32 podľa masoretského textu a Septuaginty. Štúdia dejín textu a praxe uzatvárania kúpno-predajných zmlúv Starovekého blízkeho východu.

A Deed of Purchase in Jer 32 According to the Masoretic Text and the Septuagint. Studies in the Textual History and the Contractual Practice in the Ancient Near East.

Anotácia: Skutočnosť, že sa staroveký grécky preklad Knihy proroka Jeremiáša od hebrejského textu podstatne líši svojou dĺžkou a usporiadaním obsahu, je dnes všeobecne známa. V minulosti boli tieto rozdiely pripisované gréckemu prekladateľovi alebo/a dejinám transmisie gréckej formy tejto knihy. Vo svetle objavených kumránskych zvitkov sa neskôr postupne objavili viaceré štúdie, ktoré poukázali na možnosť, že dlhšia forma knihy zachovaná v masoretskom texte môže byť v skutočnosti výsledkom redakčných zásahov do textu. Kratšia forma knihy Jeremiáš v Septuaginte by mohla na pozadí gréckeho prekladu verne odrážať starší model hebrejského textu. Predmetom práce je v tomto zmysle porovnať rozdiely medzi hebrejskou a gréckou verziou na príklade narácie v Jer 32 a určiť ich prípadný význam pre pochopenie dejín textu knihy. V nadväznosti na to je tiež cieľom určiť možný vzťah Jeremiášovho právneho úkonu kúpy poľa k historickým kúpno-predajným zmluvám Starovekého blízkeho východu.

Annotation: *It is a well-known fact that the ancient Greek translation of the Book of Jeremiah differs significantly from the Hebrew text in length and in order of the contents. In the past, these differences had been attributed to interventions of the Greek translator or/and to the transmission history of the Greek form of the book. However, after Qumran discoveries a lot of studies have demonstrated that a longer text of some books found in the Masoretic corpus is due to later redactional activity, and that the shorter form of Jeremiah in the Septuagint may in fact point to a more ancient Hebrew text which served as a Vorlage for the Greek translation. The proposed dissertation will focus on the differences between the Hebrew and the Greek form of the narrative in Jer 32, and their possible significance for understanding the textual history of the book. The second objective of the dissertation is to determine how the deed of Jeremiah's purchase, as reflected by the two forms of the narrative, could be interpreted in the light of the historical evidence of contractual practice in the Ancient Near East.*

Školiteľ: doc. ThDr. Jozef Tiňo, PhD.

Uzdravovanie a exorcismus v príbehoch Lukášovho evanjelia a Skutkov apoštolov

Healing and Exorcism in the Stories of Luke-Acts

Anotácia: Príbehy exorcizmu v Lukášovom stvárnení vzbudzovali len malú pozornosť exegetov Nového zákona, čo odsunulo tému exorcizmu na okrajovú pozíciu v teológii Nového zákona. Aplikovaním literárnej kritiky a sociologickej analýzy sa chce navrhnutá dizertácia zaoberať príbehmi exorcizmu nie ako samostatnými perikopami v synoptickej tradícii, ale ako naráciami, ktoré sú integrálnou časťou dvojzväzkového Lukášovho diela Lk a Sk.

Annotation *The Lucan rendition of the exorcism stories has attracted relatively little interest from scholars in the New Testament studies thus relegating exorcism to the outer margins of New Testament theology. The proposed dissertation will employ literary criticism and social sciences to study the exorcism stories not as units of Synoptic tradition but as an integral parts of the two-volume narrative Luke–Acts, suggesting that the exorcism stories enjoy an intermediate level of prominence that might be characterized as the narrative’s foreground.*